Dosarul nr. 2a-2627/2023
2-22184227-02-2a-14072023
Judecătoria Ungheni, judecător Rodica Costru

D E C I Z I E

15 noiembrie 2023 **mun. Chişinău**

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

În componența:
Preşedintele completului, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Viorica Mihaila şi Angela Braga

examinând, în lipsa părților, *apelul declarat de OCN "Credits 2 ALL" SRL* în cauza civilă examinată în procedura scrisă a cererilor cu valoare redusă la cererea de chemare în judecată înaintată de OCN "Credits 2 ALL" SRL împotriva lui ***** ***** cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecare a cauzei,

împotriva hotărârii Judecătoriei Ungheni din 20 aprilie 2023 prin care cererea de chemare în judecată *a fost admisă parțial*,

c o n s t a t ă :

În data de 15 decembrie 2022, reclamantul OCN "Credits 2 ALL" SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva pârâtului ***** *****, solicitînd încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acţiunii reclamantul a indicat că, în data de 01 octombrie 2021 reclamantul a încheiat cu pîrîtul ***** ***** contractul de credit nebancar nr. 708792. În baza acestui contract pîrîtul a primit un credit în sumă de –8000 lei, care urma a fi rambursat în termen de 12 luni.

La rîndul său, pîrîtul s-a obligat să restituie împrumutul acordat, dobînda, taxele și comisioanele aferente conform graficului de rambursare inclus în contractul de credit.

OCN "Credits 2 all" SRL și-a îndeplinit toate obligațiile față de pîrît și a acordat creditul în termenul și condițiile stabilite în contract. Susține că pîrîtul nu și-a executat obligațiile contractuale de achitare a creditului în termenul și condițiile stabilite și se eschivează de la onorarea obligațiilor contractuale asumate.

În scopul soluționării amiabile a litigiului, ***OCN "Credits 2 all" SRL,*** expediat în adresa pîrîtului cererea de soluționare prealabilă a litigiului, solicitînd

achitarea datoriei restante și a sumelor aferente ,informîndu-l despre consecințele ce vor surveni în cazul neonorării obligațiilor de achitare a datoriei.

Solicită reclamantul, a încasa de la ***** *****, a creditului în sumă de - 8000 lei, dobînda– 586,85 lei , comision pentru acordarea împrumutului – 5568 lei și penalitate contractuală -1845,15 lei cît și a cheltuielilor de judecată cu titlul de taxă de stat – 480 lei și cheltuieli de asistență juridică - 300 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Ungheni din 20 aprilie 2023, s-a admis parțial cererea cu valoare redusă înaintată de OCN ”Credits 2 ALL” SRL împotriva lui ***** ***** cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecare a cauzei. S-a încasat de la ***** *****, în beneficiul OCN ”Credits 2 all” SRL, suma datoriei de – 8000 lei, pentru contractul nr.708792, din 01.10.2019, plus dobînda conform contractului -586,85 lei, plus plata taxei de stat –272,58 lei , plus cheltuieli de asistență juridică - 300 lei, plus cheltuieli de citare publică -200 lei, în total – 9359,43 lei MD. În rest, cererea s-a respins.

În data de 03 mai 2023 prin intermediul poștei electronice,, OCN ”Credits 2 ALL” SRL prin intermediul avocatului ** ***** a declarat apel nemotivat, iar în data de 31 iulie 2023 pin intermediul poștei terestre a depus apel motivat,*** prin care a solicitat casarea parţială a hotărârii în partea în care a fost respinsă acţiunea, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

În susținerea cererii de apel s-au reiterat motivele de fapt și de drept invocate în acțiunea înaintată, suplimentar comunicând că, instanța de fond nu a elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și a aplicat eronat normele de drept material.

Astfel, reiterând circumstanțele de fapt și normele de drept reflectate în cererea de chemare în judecată, apelanta a apreciat drept neîntemeiată concluzia instanței de fond, cu referire la faptul că penalitatea este una abuzivă, fapt pentru care a fost declarată nulă.

În acest sens, apelanta a menționat că, contractul nominalizat este un contract sinalagmatic, încheiat liber între persoane cu capacitate de exercițiu, în conformitate cu prevederile legislației, iar în sensul prevederilor normelor legale, odată încheiat, contractul produce efecte, egal valabile, pentru ambele părți în condițiile clauzelor stipulate expres în acesta.

Completul judiciar reține că acțiunea înaintată de OCN ”Credits 2 ALL” SRL a fost examinată în procedura cererilor cu valoare redusă, reglementată de capitolul XXII al Codului de procedură civilă (art. 276^2 -276^4). Tot așa se examinează cauza și în instanța de apel.

Părțile au fost înștiințate despre examinarea cauzei în procedura cererilor cu valoare redusă, în acest sens fiind expediată înștiințarea instanței de apel la adresa acestora.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile calculat din data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

După cum a fost indicat, apelantul OCN ”Credits 2 ALL” SRL a depus cererea de apel la 03 mai 2023, contestând hotărârea Judecătoriei Ungheni, dispozitivul căreia a fost pronunțat la 20 aprilie 2023. Astfel Colegiul atestă și constată, că apelul a fost declarat în interiorul termenului acordat de Lege.

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de apel și a materialelor din dosar, Colegiul civil consideră că cererea de apel declarată de OCN ”Credits 2 ALL” SRL, este neîntemeiată și pasibilă respingerii cu menținerea hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 385 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art. 276^4 alin. (4) și (5) Cod de procedură civilă hotărîrea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condiţiile prezentului cod. Deciziile instanţei de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunţare. Instanţa de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile art. 276^3 fiind aplicabile corespunzător.

Conform art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Potrivit 130 alin. (1) Cod de procedură civilă instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

În conformitate cu art. 373 alin. (1) - (2) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului,

instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Studiind materialele cauzei, în procedura cererilor cu valoare redusă, instanța de apel reține că în data de 01 octombrie 2021, între ***OCN "Credits 2 all" SRL,*** în calitate de împrumutător și ***** *****, în calitate de împrumutat, a fost încheiat contractual de credit nebancar nr. 708792, potrivit căruia ultimului i-a fost acordat un împrumut în mărime de- 8000 lei, fapt confirmat prin dispoziția de plată din 01.10.2021 (f.d. 15).

Potrivit pct. 1 a condițiilor contractuale speciale (f.d.11) creditul a fost acordat pîrîtului pe un termen de 12 luni, iar suma totală pe care urma să o achite pîrîtul constituie -14154,85 lei.

Reclamantul pretinde că, pîrîtul ***** ***** are datorii, rezultate din contractul de credit nebancar nr. 708792 din 01.10.2021 formate din: creditul principal în sumă de -8000 lei , dobînda – 586,85 lei, comision pentru acordarea împrumutului – 5568 lei și penalitate contractuală – 1845,15 lei.

Potrivit calculului datoriei *(*f.d.22) prezentat de reclamant, reiese că pîrîtul nu a efectuat careva achitări întru stingerea datoriei din corpul creditului. Astfel datoria pe care o pretinde reclamantul să o achite pîrîtul constituie – 16000 lei, formată din împrumutul în sumă de – 8000 lei, dobînda – 586,85 lei, comision pentru acordarea împrumutului – 5568 lei și penalitate -1845,15 lei.

Conform condițiilor contractuale asumate de pîrît, ultimul s-a obligat la plata unei penalități de întîrziere în mărime de 1,5% din suma datoriei pentru fiecare zi de întîrziere și la plata unei dobînzi aferente în mărime de 9,95 % anual și la plata comisionului pentru acordarea împrumutului (f.d. 11 pct. 4, pct.4.1., 4.4. și 6.3 de la f.d.12-13) în cazul în care nu va achita ratele lunare, potrivit graficului de rambursare.

La data de 30.07. 2020, în adresa pîrîtului ***** *****, prin intermediul Oficiului Poștal, a fost expediată cererea de soluționare prealabilă a litigiului, potrivit căreia s-a solicitat ca în termen de 10 zile din momentul recepționării, să fie achitată datoria contractuală în sumă de – 13712,71 lei. (f.d.20).

Prima instanță, fiind investită cu judecarea cauzei în fond, a conchis asupra admiterii parțiale a acțiunii a dispus spre încasare de la ***** *****, în beneficiul OCN "Credits 2 all" SRL, suma datoriei de – 8000 lei, pentru contractul nr.708792, din 01.10.2019, plus dobînda conform contractului -586,85 lei, plus plata taxei de stat –272,58 lei , plus cheltuieli de asistență juridică - 300 lei, plus cheltuieli de citare publică -200 lei, în total – 9359,43 lei MD. În rest pretențiile s-au respins ca neîntemeiate.

Exprimîndu-și dezacordul cu hotărîrea instanței de fond, OCN ”Credits 2 ALL” SRL a contestat-o în partea pretențiilor respinse. Astfel, în temeiul art. 373 Cod de procedură civilă, Colegiul civil va verifica legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe doar în partea contestată.

Analizând materialele dosarului în raport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios, instanța de apel ajunge la concluzia că soluția primei instanțe este justă și legală, aceasta având la bază cumulul dovezilor administrate la dosar, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită.

În materie de drept, Colegiul reține că, potrivit art. 774 alin. (1) din Codul civil (în redacția după 01. 03. 2019), în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Conform art. 776 din Codul civil (în redacția după 01. 03. 2019), obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

În conformitate cu art. 858 alin. (1) și (2) din Codul civil (în redacția după 01.03.2019), temeiul executării rezidă în existența unei obligații; Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Potrivit art. 1242 alin. (1) din Codul civil (în redacția după 01. 03. 2019), prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

Cu referire la caz, conform art. 1763 alin. (1) și (3) din Codul civil (în redacția după 01. 03. 2019), prin contractul de credit, o bancă sau o organizație de creditare nebancară (creditor) se obligă să pună la dispoziția unei alte persoane (debitor) o sumă de bani ca împrumut, cu condiția rambursării ei, a plății dobânzii și a altor plăți aferente, sau își asumă orice alt angajament de a achiziționa o creanță sau de a efectua o plată, de a prelungi termenul de rambursare a datoriei sau de a emite orice garanții; Față de contractul de credit se aplică prevederile referitoare la contractul de împrumut în măsura în care regulile prezentului capitol nu prevăd altfel sau din esența contractului de credit nu reiese contrariul.

Astfel, luând în considerație faptul că, potrivit materialelor cauzei, ***** ***** nu și-a onorat în termen obligațiile contractuale asumate față de OCN ”Credits 2 All” SRL, Colegiul civil consideră că prima instanță întemeiat a dispus încasarea din contul lui ***** ***** a sumei de 9359,43 lei compusă din datorie contractuală – 8000 lei, dobânda conform contractului -586,85 lei, plus plata taxei de stat –272,58 lei , cheltuieli de asistență juridică - 300 lei, cheltuieli de citare publică -200 lei.

De asemenea, instanța de apel apreciază ca fiind întemeiată hotărârea primei instanțe și, respectiv, declarative argumentele apelantei OCN ”Credits 2 All” SRL, în privința penalității în mărime de 1845,15 lei 98 și a comisionului pentru acordarea împrumutului de -5568 lei.

În acest sens, potrivit art. 1076 alin. (1) - (4) din Codul civil (în redacția după 01.03.2019), clauza abuzivă este lovită de nulitate absolută; Această nulitate de protecție operează doar în măsura în care anularea clauzei avantajează partea care nu a propus clauza abuzivă. În cazul în care partea care nu a propus clauza abuzivă este un consumator, instanța de judecată este obligată să invoce nulitatea din oficiu. Dacă contractul poate fi, în mod rezonabil, menținut fără clauza abuzivă, celelalte clauze rămân valabile.

Potrivit art. 1077 alin. (1) pct. 6) din Codul civil (în redacția după 01. 03. 2019), sunt considerate abuzive clauzele care nu au fost negociate individual și au ca obiect sau efect solicitarea de la consumatorul care nu și-a executat obligația fără justificare a unei penalități disproporționate în raport cu prejudiciul cauzat prin neexecutarea obligațiilor contractuale.

În context, instanța de apel remarcă că caracterul negociat al contractului, nu poate fi apreciat doar prin aducerea la cunoștință și semnarea de către debitor a contractului, deoarece părțile nu se află pe poziții de egalitate, nici în ce privește cunoștințele de specialitate, nici în ce privește puterea de negociere. De altfel, debitorul nu a fost în cunoștință de cauză și nu a avut posibilitatea să negocieze, contractul, ci doar să-l semneze sau nu. Simpla informare a creditorului în legătură cu prevederile contractului nu echivalează, în nici un fel, cu negocierea în cazul contractelor de acest tip.

La caz nu au fost administrate careva probe care să confirme că au avut loc negocieri între părți, instanța de apel consideră că aceasta contravine normei imperative, deoarece este o obligațiune contractuală, care în esența sa este defavorabilă consumatorului.

Suplimentar, instanța de apel menționează că, în corespundere cu prevederile art. 15 alin. (7) din Legea nr. 202, din 12 iulie 2013 ”privind contractele de credit pentru consumatori”, se interzice aplicarea oricăror plăți (inclusiv dobânzi, comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere și orice alt tip de plăți) aferente unui contract de acordare a creditului pentru consumator pe un termen **mai mic de 2 ani** și/sau în care suma inițială debursată este de până la 50 de mii de lei (pentru linia de credit, valoarea de referință se va considera suma maximă stabilită în contractul de credit), a căror valoare totală să depășească valoarea debursată conform contractului respectiv sau valoarea de intrare a bunului în contractul de leasing financiar.

În context, potrivit alin. (9) al aceluiași articol, în cazul încălcării prevederilor alin. (7) și (8), creditorul are dreptul să solicite doar restituirea sumei

inițiale debursate conform contractului de credit acordat, fără revendicarea altor plăți prevăzute în contract (inclusiv dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plăți). Prezenta prevedere se aplică inclusiv în cazul în care creditorul a transmis unei persoane terțe dreptul de încasare a creanțelor aferente contractului de credit acordat.

În consecință, Colegiul civil constată că prima instanță întemeiat a constatat nulitatea absolută a clauzei din pct. 6.3 din contractul de împrumut nr. 708792 din 01.10.2019, și, respectiv consideră irelevante argumentele apelantei cu privire la acest aspect, or, stabilirea penalității de 1,5 % pe zi pentru fiecare zi de întârziere, este calificată ca o penalitate disproporționată.

Suplimentar, instanța de apel consideră oportun de a menționa că autoritatea judecătorească înfăptuiește justiția în scopul apărării și realizării drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor fizice/juridice, pe principiile egalității și echității în drepturi, în temeiul legislației în vigoare, iar în lipsa textului de lege expres sau apropiat după care se conduce în rezolvarea cauzelor judiciare, instanța recurge la analogia dreptului sau la aplicarea principiilor fundamentale.

În acest sens, este de reținut, că potrivit principiului proporționalității CEDO, măsurile administrative și penalitățile nu trebuie să treacă dincolo de ce este strict necesar, în așa fel încât procedurile de control să nu fie făcute încât să îngrădească libertățile pe care le cere tratatul și nu trebuie să fie însoțite de o penalitate disproporționată cu gravitatea încălcării, încât să devină un obstacol in exercitarea acelei libertăți.

În context, Colegiul civil menționează că fiind o trăsătură esențială a apelului, efectul devolutiv constă în provocarea unei noi judecăți de fond, atât cu privire la problemele de fapt, cât și cu privire la cele de drept, în limitele stabilite prin cererea de apel, astfel circumstanțele și probele care nu au putut fi prezentate în prima instanță, dar au o importanță majoră în soluționarea litigiului urmează să fie prezentate în instanța de apel.

Distinct de cele indicate, instanța de apel, prin prisma jurisprudenței CEDO și anume cauza Rebait și alții vs France nr. 26561/1995, unde Comisia a menționat că ”. . . art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes”, consideră necesar de a respinge și alte argumente invocate în cererea de apel, mai mult că acestea nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, care ar duce la anularea actului judecătoresc atacat cu apel.

Astfel, dat fiind că argumentele apelantului sunt nefondate și combătute integral prin concluziile relatate supra, în speță lipsind temeiuri legale pentru

casarea hotărârii contestate, Colegiul conchide că apelul declarat este integral nefondat și pasibil de a fi respins.

În conformitate cu prevederile art. art. art. 276^3, 276^4, 385 lit. a) și 389- 390 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d e c i d e :

Se respinge apelul declarat de OCN ”Credits 2 ALL” SRL.

Se menține hotărârea Judecătoriei Ungheni din 20 aprilie 2023 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de OCN ”Credits 2 ALL” SRL împotriva lui ***** ***** cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecare a cauzei.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Preşedintele completului,
judecătorul **Ana Panov**

Judecător **Viorica Mihaila**

Judecător **Angela Braga**